

NACRT

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU
U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI**

Zagreb, rujan 2014.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU
U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 56/90, 135/97, 8/98 - pročišćeni tekst, 113/2000, 124/2000 - pročišćeni tekst, 28/2001, 41/2001 - pročišćeni tekst, 55/2001 - ispravak, 76/2010 i 85/2010 - pročišćeni tekst).

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU OVIM
ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM
ZAKONA**

Do 2008. godine osnovnoškolski i srednjoškolski sustav bili su uređeni samostalnim zakonima. Od 2008. godine zakonodavni okvir razvoja sustava odgoja i obrazovanja temelji se na Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi te provedbenim propisima koji proizlaze iz Zakona.

Od 2008. godine Zakon je više puta mijenjan i dopunjen, no navedene izmjene i dopune nisu riješile sve uočene nedostatke koji su specifični za sustav odgoja i obrazovanja te je zbog kvalitetnijeg rješenja odredaba kojima se propisuje djelatnost osnovnoškolskoga odnosno srednjoškolskog odgoja i obrazovanja Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (u daljnjemu tekstu: Ministarstvo) smatralo kako je potrebno donošenje posebnih zakona – zakona o osnovnoškolskome odgoju i obrazovanju i zakona o srednjoškolskome odgoju i obrazovanju – koji će pridonijeti jasnijem i kvalitetnijem uređenju sustava osnovnoškolskoga odnosno srednjoškolskoga odgoja i obrazovanja.

S tim u svezi Ministarstvo je, sukladno Prijedlogu plana normativnih aktivnosti Ministarstva za 2014., a prema propisanoj proceduri, izradilo nacрте prijedloga iskaza o procjeni učinaka nacрта prijedloga zakona o osnovnoškolskome odnosno srednjoškolskome odgoju i obrazovanju (u daljnjemu tekstu: nacrti prijedloga iskaza) s naznakama i obuhvatom materije koja se spomenutim zakonima namjerava urediti, kratkim obrazloženjem problema koji se namjeravaju riješiti te ciljevima koji se time namjeravaju postići. Kako bi se najširemu krugu zainteresiranih u Republici Hrvatskoj omogućio neposredan uvid i davanje mišljenja, primjedaba i prijedloga na sadržaj nacрта prijedloga iskaza, Ministarstvo je o nacrtima prijedloga iskaza provelo javno savjetovanje od 6. lipnja do 10. srpnja 2014. godine.

Nakon što su razmotrena sva prispjela mišljenja, prijedlozi i primjedbe na nacрте prijedloga iskaza, kao i mišljenja i stajališta dionika dobivena korištenjem aktivnih i pasivnih metoda, Ministarstvo je odustalo od plana donošenja posebnoga zakona o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju odnosno posebnoga zakona o srednjoškolskom odgoju i obrazovanju te se odlučilo za izmjene i dopune postojećega zakona – Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (u daljnjemu tekstu: Zakon). Razlog za navedeno leži u tome što Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije, na kojoj su se velikim dijelom nacrti prijedloga iskaza temeljili, još nije donesena te što je detaljnijim uvidom u navedenu problematiku utvrđeno kako postojeći problemi u sustavu osnovnoškolskoga i srednjoškolskoga odgoja i obrazovanja

moгу biti riješeni, a utvrđeni ciljevi postignuti izmjenama i dopunama postojećega Zakona. Navedene izmjene u konačnici će pridonijeti unaprjeđenju odgojno-obrazovnog i nastavnog rada u školskim ustanovama te daljnjem uređenju osnovnoškolskog i srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja.

Zakonom i državnim pedagoškim standardima za osnovnoškolski i srednjoškolski sustav odgoja i obrazovanja utvrđeni su kriteriji za donošenje mreže škola i programa. No, trenutačnim zakonskim odredbama teško je ostvariti optimizaciju i racionalizaciju mreže. S tim u svezi, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (u daljnjemu tekstu: Zakon o izmjenama i dopunama) jasnije će se propisati postupak planiranja i donošenja mreže škola i programa odnosno elementi za izradu, donošenje i izmjenu mreže škola i programa.

Prema postojećim zakonskim rješenjima svake godine donosi se odluka o elementima i kriterijima za upis kandidata u srednje škole, što se pokazalo nedovoljno kvalitetnim rješenjem zato što su kandidati za upis u srednju školu nekoliko mjeseci prije upisa doznali pod kojim će se kriterijima upisivati u srednju školu. Taj problem riješit će se na način da će se Zakonom o izmjenama i dopunama jasnije propisati način prijave i upisa učenika u prvi razred srednje škole te na dulje razdoblje urediti elementi i kriteriji za upis učenika u srednju školu. Uz navedeno, donijet će se jasnije odredbe u slučaju promjene upisnoga programa ili nastavka obrazovanja za višu razinu kvalifikacije.

Zakonom je, uz ostalo, propisano u kojim slučajevima učenik stječe i gubi status redovitoga učenika u srednjoj školi. Te odredbe potrebno je revidirati zato što postoje različita tumačenja tih odredaba prema kojima škole u istim situacijama različito postupaju. S tim u svezi, Zakonom o izmjenama i dopunama jasnije će se odrediti koliko puta učenik srednje škole može upisati isti razred te koliko puta to pravo može tijekom srednjeg obrazovanja koristiti. Jednako tako, jasnije će se definirati i rok do kojeg redoviti učenik srednje škole može tijekom obrazovanja promijeniti upisani program, kao i postupci odnosno uvjeti vezani uz tu promjenu.

Zakonom nisu na jasan način propisane obveze učenika odnosno roditelja prilikom pohađanja izbornoga predmeta, kao ni mogućnost provjere znanja stranoga jezika koji učenik može zamijeniti prelaskom u drugu osnovnu školu. S tim u svezi, Zakonom o izmjenama i dopunama jasnije će se propisati obveze te postupci vezani uz pohađanje odnosno prestanak pohađanja izbornoga predmeta te obveza utvrđivanja jezičnih kompetencija na stranome jeziku koji učenik želi učiti kao prvi strani jezik ako u školi u koju se preselio nema mogućnosti nastavka učenja prvoga stranog jezika.

Zakonom je propisano donošenje školskoga kurikulumu do 15. rujna tekuće godine. Prema dosadašnjoj praksi taj se rok pokazao nerealnim i neodrživim te se Zakonom o izmjenama i dopunama predlaže produljenje roka za donošenje školskoga kurikulumu do 30. rujna tekuće godine. Uz navedeno, a sukladno Zakonu o pravu pristupa informacijama koji je donesen 2013. godine, Zakonom o izmjenama i dopunama propisat će se, uz postojeću obvezu objavljivanja školskoga kurikulumu, objavljivanje i godišnjega plana i programa na mrežnim stranicama škola, kao i rok za dostavljanje školskoga kurikulumu i godišnjega plana i programa u Ministarstvo. Jednako tako, a u svezi s provedbom međunarodnoga programa, pobliže će se propisati uvjeti pohađanja programa nacionalne skupine predmeta kako bi se učenicima omogućila horizontalna i vertikalna prohodnost u sustavu i mogućnost stjecanja znanja i spoznaja vezano uz Hrvatski jezik te nacionalne sadržaje Prirode i društva, Povijesti i Geografije.

Zbog smanjenja broja učenika u osnovnim školama postoje škole u kojima je manji broj učenika od V. do VIII. razreda te uredi državne uprave prema postojećoj odredbi moraju

tražiti suglasnost Ministarstva za ustroj kombiniranoga razrednog odjela. Isto tako, u razrednome odjelu s primjerice jednim ili dva učenika upitna je mogućnost primjene suvremenih strategija u poučavanju te je potrebno omogućiti učenicima i roditeljima pravo na obrazovanje sa što manje razlika. Zakonom o izmjenama i dopunama jasnije će se definirati organizacija rada škole s obzirom na ustroj kombiniranoga razrednog odjela.

Zakonom je nejasna uloga učiteljskog odnosno nastavničkog odnosno odgajateljskog vijeća te vijeća roditelja i vijeća učenika u donošenju etičkoga kodeksa i kućnoga reda. Zakonom o izmjenama i dopunama jasnije će se definirati pravo učitelja, nastavnika, roditelja i učenika na način da mogu izravno utjecati na odredbe kućnoga reda škole.

Zakonom su propisane pedagoške mjere i mogućnost žalbe na izrečenu pedagošku mjeru te utvrđivanje kriterija za izricanje pedagoške mjere na temelju akata škole. Predviđene mjere nisu na zadovoljavajući način omogućavale prevenciju najtežih oblika nasilja. S tim u svezi, Zakonom o izmjenama i dopunama na drukčiji način će se definirati pedagoške mjere, a postupak za njihovo izricanje bit će propisan podzakonskim aktom. Navedeno će, u konačnici, omogućiti ujednačen način izricanja pedagoških mjera u svim osnovnim odnosno srednjim školama.

U skladu s odredbama važećeg Zakona, mjera produženoga stručnog postupka provodila se u školama kao pedagoška mjera i to nakon što je učeniku izrečena određena pedagoška mjera. Zbog pritužaba na mogućnost pružanja odgovarajuće pomoći učenicima, Zakonom o izmjenama i dopunama predložene su izmjene odredaba vezane uz provođenje odgojno-obrazovnoga tretmana produženoga stručnog postupka. Zakonom o izmjenama i dopunama omogućit će se provođenje navedene mjere za učenike s poremećajima u ponašanju i to nezvezano uz izricanje pedagoške mjere.

Prema Zakonu učenici imaju pravo na prijevoz, ali pri određivanju prijevoza nije predviđeno da osnivači koji financiraju prijevoz učenika u osnovnim školama, kada je to moguće ili prijeko potrebno, omogućuju prijevoz učenika od najbliže postaje međumjesnoga prijevoza. Zakonom o izmjenama i dopunama jasnije će se definirati međumjesni prijevoz učenika.

Izmjenama i dopunama Zakona iz 2012. godine ukinuto je zaključivanje ocjena na polugodištu, no i dalje je ostala zakonska odredba prema kojoj učenik na kraju prvog polugodišta dobiva pisano izvješće o postignutom uspjehu iz nastavnih predmeta i o vladanju. Jednako tako, Zakonom je propisano tko tijekom nastavne godine na osnovi praćenja i ocjenjivanja utvrđuje zaključnu ocjenu iz nastavnoga predmeta, a tko ocjenu iz vladanja. U svezi s navedenim, Zakonom o izmjenama i dopunama jasnije će se propisati postupak utvrđivanja zaključne ocjene iz nastavnoga predmeta odnosno zaključne ocjene iz vladanja na kraju nastavne godine te ukinuti obveza davanja pisanog izvješća o postignutome uspjehu na kraju prvog polugodišta iz nastavnih predmeta i vladanja.

Učenicima koji su na kraju nastavne godine ocijenjeni iz jednog ili dvaju nastavnih predmeta ocjenom nedovoljan (1), sukladno zakonskim odredbama, bilo je omogućeno polaganje popravnoga ispita u dva ispitna roka. Škole su često određivale prvi popravni rok nekoliko dana nakon završetka nastavne godine te učenici nisu imali mogućnost kvalitetno se pripremiti za polaganje popravnoga ispita. Zakonom o izmjenama i dopunama predložen je, nakon završetka nastavne godine, način organiziranja pomoći u učenju i nadoknađivanju znanja u dopunskom radu, vrijeme trajanja dopunskoga rada, rok do kojega učenik može pristupiti popravnome ispitu te prelazak učenika od prvog do trećeg razreda osnovne škole prema dopunskome radu. Uz navedeno, Zakonom o izmjenama i dopunama jasnije će se propisati prava učenika ili roditelja u slučaju kada nisu zadovoljni zaključenom ocjenom iz pojedinoga nastavnog predmeta, kao i daljnji postupak koji nakon konzumiranja tog prava slijedi.

Zakonom je propisano kako osnivači školskih ustanova podnose Ministarstvu zahtjev za davanjem prethodnoga pozitivnog mišljenja za početak rada ustanove, no ponekad se ti zahtjevi ne realiziraju tijekom jedne ili dvije godine. S tim u svezi, a zbog protoka vremena i možebitnih promijenjenih okolnosti kao što su, primjerice, demografska i gospodarska kretanja, upitna je realizacija suglasnosti za osnivanje školske ustanove. Zakonom o izmjenama i dopunama jasnije će se, nakon što je dano prethodno pozitivno mišljenje, propisati rokovi za početak rada ustanove, kao i postupak i procedura donošenja akta o prestanku rada školske ustanove odnosno o prestanku izvođenja obrazovnoga programa u slučaju utvrđenih nedostataka. Jednako tako, Zakon o izmjenama i dopunama propisuje da je jedan od uvjeta za početak rada školske ustanove i osiguravanje sredstava koja su ustanovi potrebna za osnivanje i početak rada.

Zakonom je propisano koga sve školske ustanove mogu uključiti za ispunjavanje posebnih potreba u radu s učenicima s teškoćama. S tim u svezi, Zakonom o izmjenama i dopunama definirano je uključivanje u odgojno-obrazovni i nastavi proces pomoćnika u nastavi ili stručnoga komunikacijskog posrednika kao jednog od oblika pomoći učenicima s teškoćama u razvoju.

Zakonom nisu na jasan način propisane odredbe tko sve može u osnovnoj školi obavljati poslove učitelja predmetne nastave. S tim u svezi, Zakonom o izmjenama i dopunama na jasniji će se način propisati tko sve i u kojim slučajevima može u osnovnoj školi obavljati poslove učitelja predmetne nastave.

Zakonom je propisano da osobi pravomoćno osuđenoj za određena kaznena djela školska ustanova može otkazati ugovor o radu izvanrednim otkazom ugovora o radu ili redovitim otkazom ugovora o radu uvjetovanim skrivljenim ponašanjem radnika. Te odredbe potrebno je revidirati zato što postoje različita tumačenja tih odredaba prema kojima škole u istim situacijama različito postupaju. Zakonom o izmjenama i dopunama na jasniji način će se propisati navedene odredbe i postupci koji iz tih odredaba slijede.

Zakonom je propisano da se u Ministarstvu vodi zajednički upisnik školskih ustanova u elektroničkome obliku (e-Matica) s pripadajućim elementima, kao i to da će se postupak i načini unošenja i pristupa podacima u e-Matici, ovlaštenja za pristup i korištenje podataka propisati podzakonskim aktom. Zakonom o izmjenama i dopunama, uz postupak i način unošenja, propisat će se obveze te rokovi unošenja podataka u e-Maticu.

Zakonom o izmjenama i dopunama na jasniji način su propisani uvjeti te studij odgovarajuće vrste koji mora završiti osoba koja se natječe za mjesto ravnatelja, kao i ostali uvjeti propisani Zakonom. Jednako tako, Zakonom o izmjenama i dopunama propisano je u kojim slučajevima se imenuje vršitelj dužnosti ravnatelja, tko može biti imenovan za ravnatelja te prava i dužnosti osobe koja je imenovana za vršitelja dužnosti.

Zakonom je propisano kako je licencija za rad u školskoj ustanovi javna isprava kojom se dokazuju potrebne razine općih i stručnih kompetencija učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja, kao i to što se smatra prvom licencijom. Zakonom o izmjenama i dopunama predloženo je da postupak licenciranja umjesto Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja provodi nadležna ustanova.

Jednako tako, Zakonom o izmjenama i dopunama predviđeno je da u slučaju osnovane sumnje da je radniku škole psihofizičko zdravlje narušeno u mjeri koja dovodi do smanjenja njegove radne sposobnosti ravnatelj može školskome odboru uputiti obrazloženi prijedlog za donošenje odluke o upućivanju radnika na ovlaštenu prosudbu radne sposobnosti. U svezi s navedenim, propisani su i postupci ravnatelja, školskoga odbora i radnika.

Uz navedeno, Zakonom o izmjenama i dopunama jasno će se propisati nadležnost i način provođenja stručno-pedagoškoga nadzora te omogućiti kvalitetnije provođenje stručno-pedagoškoga nadzora jer važećim zakonskim odredbama nije jasno propisano na koga se odnosi stručno-pedagoški nadzor i tko ga provodi.

Zakonom o izmjenama i dopunama ispravit će se i određeni pravno-tehnički nedostaci i otkloniti dvojbe u pogledu prijepora vezanih uz određene zakonske odredbe te se predviđa brisanje onih odredaba koje su zbog proteka vremena postale nepotrebne i neprimjenjive. Jednako tako, završnim i prijelaznim odredbama propisat će se rokovi donošenja podzakonskih propisa te stupanje na snagu određenih odredaba koje se Zakonom o izmjenama i dopunama uređuju.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz državnoga proračuna Republike Hrvatske.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU
U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI**

Članak 1.

U Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/2008, 86/2009, 92/2010, 105/2010-ispravak, 90/2011, 16/2012, 86/2012 i 94/2013) članak 9. mijenja se i glasi:

- „(1) Mreža školskih ustanova obuhvaća školske ustanove koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja na području za koje se mreža utvrđuje, sa svim objektima u kojima se provodi odgoj i obrazovanje te programe obrazovanja koje školske ustanove mogu ostvarivati, uključujući i posebne programe za učenike s teškoćama iz članka 65. stavka 1. ovoga Zakona.
- (2) Mrežom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se i područja na kojima se mogu osnovati nove školske ustanove ili uvesti novi obrazovni programi.
- (3) Mreža iz stavka 1. ovoga članka ustrojava se na način da zadovoljava iskazane potrebe utvrđene sustavnim praćenjem i predviđanjem demografskih, gospodarskih i urbanističkih kretanja na području za koje se utvrđuje, udovoljava zahtjevima dostupnosti i racionalnoga ustroja upisnih područja odnosno školskih ustanova i programa odgoja i obrazovanja te ispunjava uvjete i mjerila propisane državnim pedagoškim standardima.
- (4) Dostupnost iz stavka 3. ovoga članka podrazumijeva mogućnost redovitoga odgoja i obrazovanja svakome osnovnoškolskome obvezniku u osnovnoj školi, drugoj ovlaštenoj ustanovi ili školskome objektu uz primjerenu udaljenost od mjesta stanovanja i prometnu povezanost koja ne ugrožava sigurnost učenika.
- (5) Dostupnost iz stavka 3. ovoga članka podrazumijeva mogućnost srednjega odgoja i obrazovanja učeniku korištenjem svakodnevnoga prijevoza ili smještajem u učenikome domu.
- (6) Racionalni ustroj upisnih područja iz stavka 3. ovoga članka podrazumijeva optimalnu iskoristivost postojećih školskih kapaciteta.
- (7) Mreža iz stavka 1. ovoga članka može se izmijeniti na temelju izmijenjenih okolnosti koje predstavljaju elemente za izradu mreže, kao što su naseljenost područja na kojemu djeluju školske ustanove, broj djece i demografska projekcija, geografski položaj, udaljenost školskih ustanova i potrebe tržišta rada.
- (8) U slučaju da je Mrežom utvrđeno područje ili izvođenje novoga programa iz stavka 2. ovoga članka te u slučaju iz stavka 7. ovog članka, školska ustanova, odnosno program moći će se osnovati, odnosno izvoditi, ako su ispunjene sve zakonske pretpostavke te uzimajući u obzir potrebna financijska sredstva.“

Članak 2.

Članak 10. mijenja se i glasi:

- „(1) Mrežu iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona za svoje područje planiraju osnivači.

- (2) Mrežu za područje Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva donosi Vlada Republike Hrvatske.“

Članak 3.

Članak 22. mijenja se i glasi:

- „(1) Redoviti učenici upisuju se u prvi razred srednje škole u dobi do 17 godina.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, uz odobrenje školskoga odbora, u prvi razred srednje škole može se upisati učenik do 18 godine života, a uz odobrenje Ministarstva učenik stariji od 18 godina.
- (3) Prijave i upis u prve razrede srednjih škola provode se putem Nacionalnoga informacijskog sustava prijava i upisa u srednje škole (NISpuSŠ), osim u posebnim slučajevima propisanim odlukom o upisu.
- (4) Pravo upisa u prvi razred srednje škole imaju svi kandidati nakon završenog osnovnog obrazovanja, pod jednakim uvjetima u okviru broja utvrđenoga odlukom o upisu.
- (5) Odluku o upisu čiji je sastavni dio struktura razrednih odjela i broj učenika po programima, za svaku školsku godinu donosi ministar.
- (6) Strukturu razrednih odjela i broj učenika po programima za svoje područje planiraju osnivači u suradnji sa srednjim školama.
- (7) Elemente i kriterije za izbor kandidata za upis u prvi razred srednje škole za sve vrste srednjih škola propisuje ministar pravilnikom.
- (8) Natječaj za upis učenika u prvi razred srednje škole objavljuje se na mrežnim stranicama i oglasnim pločama srednje škole i osnivača, a sadržaj natječaja propisuje se odlukom o upisu.“

Članak 4.

Članak 23. mijenja se i glasi:

- „(1) Redoviti učenik može tijekom obrazovanja promijeniti upisani program u istoj ili drugoj školi, odnosno prijeći iz jedne škole u drugu koja ostvaruje isti obrazovni program najkasnije do početka drugoga polugodišta.
- (2) Na zahtjev učenika, odluku o promjeni programa u istoj ili drugoj školi odnosno odluku o prelasku iz jedne škole u drugu koja provodi isti obrazovni program, donosi nastavničko/učiteljsko vijeće vodeći računa o tome da odluka ne utječe na kvalitetu odgojno-obrazovnoga procesa uz poštivanje propisanih pedagoških standarda.
- (3) Promjena programa u srednjoj školi može se uvjetovati polaganjem razlikovnih i/ili dopunskih ispita, a sadržaj razlikovnih odnosno dopunskih ispita te način i rokove polaganja ispita određuje nastavničko vijeće.
- (4) Škola iz koje učenik odlazi izdaje prijepis ocjena i ispisuje učenika u roku od sedam dana od dana primitka obavijesti i upisu učenika u drugu školu.

- (5) Učeniku prvoga razreda srednje škole može se omogućiti promjena upisanoga programa u istoj ili drugoj školi odnosno upis u drugu školu koja ostvaruje isti obrazovni program, ako učenik ima jednak ili veći broj bodova potrebnih za upis od zadnjega učenika upisanoga u taj program u toj školskoj godini.
- (6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, učeniku prvoga razreda srednje škole može se omogućiti promjena upisanoga programa odnosno upis u drugu školu koja ostvaruje isti obrazovni program i s manjim brojem bodova ako nakon provedenoga upisnog postupka škola nije popunila sva slobodna upisna mjesta predviđena odlukom o upisu i strukturom upisa u programu u koji se učenik upisuje.
- (7) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako se učenik preseli iz jednog mjesta u drugo, škola koja ostvaruje isti obrazovni program u drugome mjestu dužna je upisati učenika i nakon kraja prvoga polugodišta.
- (8) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, škola je dužna upisati učenika i nakon kraja prvoga polugodišta ako je učeniku izrečena pedagoška mjera preseljenja u drugu školu sukladno članku 84. ovoga Zakona.
- (9) Ako učenik prekine srednje obrazovanje, škola ga može upisati ako prekid obrazovanja nije bio dulji od dvije školske godine, o čemu odluku donosi nastavničko vijeće.“

Članak 5.

Članak 24. mijenja se i glasi:

- „(1) Učenik koji je stekao nižu stručnu spremu ima pravo steći srednju stručnu spremu nastavljanjem obrazovanja ili polaganjem ispita.
- (2) Učenik iz stavka 1. ovoga članka, kao i učenik koji je završio obrazovni program u trajanju od tri godine, može u roku od dvije godine od dana završetka strukovnog programa nastaviti školovanje u statusu redovitog učenika.
- (3) Ostvarivanje prava iz stavka 1. i 2. ovoga članka uvjetuje se polaganjem razlikovnih, odnosno dopunskih ispita.
- (4) Uvjete i načine nastavka obrazovanja za višu razinu kvalifikacije propisuje ministar pravilnikom.“

Članak 6.

Članak 25. briše se.

Članak 7.

U članku 27. stavak 3. mijenja se i glasi:

- „(1) Učenik može prestati pohađati izborni predmet nakon pisanoga zahtjeva roditelja učenika koji se mora dostaviti učiteljskome/nastavničkome vijeću nakon završetka nastavne godine, a najkasnije do 15. kolovoza tekuće godine za sljedeću školsku godinu. Učenik srednje škole izborni predmet koji je prestao pohađati mora zamijeniti drugim izbornim predmetom.“

Članak 8.

U članku 27. a u stavku 2. iza riječi: „koji će biti prvi strani jezik“ dodaju se riječi: „uz uvjet da je na provjeri znanja utvrđena mogućnost uključivanja u nastavu toga stranog jezika“.

Članak 9.

U članku 28. stavku 4. podstavku 7. riječ: „detaljan“ zamjenjuje se riječju: „okvirni“.

Podstavak 8. mijenja se i glasi:

„ – način njegova praćenja“

U stavku 5. riječi: „do 15. rujna“ zamjenjuju se riječima: „do 30. rujna“.

Stavci 6. i 7. brišu se.

Dosadašnji stavak 8. postaje stavak 6.

U dosadašnjemu stavku 9. koji postaje stavak 7. brišu se riječi: „u pravilu“.

Iza stavka 7. dodaju se stavci 8. i 9. koji glase:

„(8) Škola je dužna dostaviti Ministarstvu elektroničkim putem godišnji plan i program te školski kurikulum do 5. listopada tekuće godine.

(9) Školski kurikulum i godišnji plan i program objavljuju se na mrežnoj stranici škole u skladu s propisima vezanim uz zaštitu osobnih podataka“.

Članak 10.

U članku 30. a, iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Programi nacionalne skupine predmeta (Priroda i društvo, Hrvatski jezik, Povijest i Geografija) obvezni su za učenike koji su hrvatski državljani, a učenici koji imaju strano državljanstvo mogu ih pohađati kao izborne predmete u osnovnoj odnosno fakultativne predmete u srednjoj školi. Nastavu nacionalne skupine predmeta izvode hrvatski učitelji/nastavnici na hrvatskome jeziku. Programe nacionalne skupine predmeta donosi ministar.“

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 11.

U članku 53. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(1) U osnovnoj školi u kojoj zbog nedovoljnoga broja učenika nije moguće ustrojiti razredni odjel od učenika istoga razreda, ustrojiti će se kombinirani razredni odjel učenika razredne nastave i/ili kombinirani razredni odjel predmetne nastave.“

Članak 12.

Članak 58. mijenja se i glasi:

- „(1) Školski ili domski odbor, nakon provedene rasprave na učiteljskom/nastavničkom/odgajateljskom vijeću donosi etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u školskoj ustanovi.
- (2) Školski ili domski odbor donosi kućni red nakon provedene rasprave na učiteljskom/nastavničkom/odgajateljskom vijeću te vijeću roditelja i vijeću učenika.“

Članak 13.

Iza članka 65. dodaje se članak 65 a. koji glasi:

- „(1) Za učenike s poremećajima u ponašanju provodi se odgojno-obrazovni tretman produženoga stručnog postupka.
- (2) Način provođenja odgojno-obrazovnoga tretmana produženoga stručnog postupka, propisuje ministar.“

Članak 14.

U članku 66. stavku 1. dodaje se novi podstavak koji glasi: „kada mu je izrečena pedagoška mjera isključenja zbog teškog nasilničkog ponašanja.“

Članak 15.

U članku 69. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

- „(3) Prijevoz se organizira od najbliže stanice međumjesnoga prijevoza do škole ili školi najbliže stanice međumjesnoga prijevoza i obrnuto. U slučaju da međumjesni prijevoz nije organiziran polazišnu točku utvrđuje osnivač.“

Članak 16.

U članku 73. stavak 1. mijenja se i glasi:

- „(1) Na osnovi praćenja i ocjenjivanja tijekom nastavne godine zaključnu ocjenu iz nastavnoga predmeta utvrđuje učitelj odnosno nastavnik nastavnoga predmeta, a ocjenu iz vladanja razredno vijeće na prijedlog razrednika.“

Članak 17.

Članak 75. mijenja se i glasi:

- „(1) Za učenika koji na kraju nastavne godine ima ocjenu nedovoljan (1) iz najviše dva nastavna predmeta, škola je dužna organizirati pomoć u učenju i nadoknađivanju znanja kroz dopunski rad koji je učenik dužan pohađati.
- (2) Trajanje dopunskoga rada iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje učiteljsko/nastavničko vijeće po nastavnim predmetima i ne može biti kraće od 10 i dulje od 20 sati po nastavnome predmetu.
- (3) U slučaju da učenik tijekom dopunskoga rada iz stavka 1. ovoga članka ostvari očekivane ishode, učitelj odnosno nastavnik zaključuje mu prolaznu ocjenu.

- (4) Ako se učeniku od četvrtoga do osmoga razrede osnovne škole i učeniku srednje škole iz stavka 3. ovoga članka nakon dopunskoga rada ne zaključi prolazna ocjena, učenik se upućuje na popravni ispit koji se održava krajem školske godine, a najkasnije do 25. kolovoza tekuće godine.
- (5) Popravni ispit polaže se pred ispitnim povjerenstvom koje imenuje ravnatelj. Način polaganja popravnih ispita uređuje se statutom škole.
- (6) Vrijeme održavanja ispitnoga roka određuje učiteljsko/nastavničko vijeće te ga objavljuje na mrežnoj stranici i oglasnoj ploči škole.“

Članak 18.

Članak 76. mijenja se i glasi:

- „(1) Učenik ili roditelj koji nije zadovoljan zaključenom ocjenom iz pojedinoga nastavnog predmeta ima pravo u roku od dva dana od završetka nastavne godine podnijeti zahtjev učiteljskom/nastavničkom vijeću radi polaganja ispita pred povjerenstvom.
- (2) Povjerenstvo čine tri člana koje određuje učiteljsko/nastavničko vijeće.
- (3) Ako je povjerenstvo na ispitu utvrdilo prolaznu ocjenu, ocjena povjerenstva je konačna.
- (4) U slučaju da je povjerenstvo učeniku utvrdilo ocjenu nedovoljan (1), upućuje ga se na dopunski rad iz članka 75. stavka 1. ovoga Zakona.
- (5) Način polaganja ispita pred povjerenstvom uređuje se statutom škole.
- (6) Učenik ili roditelj koji nije zadovoljan ocjenom iz vladanja može u roku od dva dana podnijeti zahtjev učiteljskom/nastavničkom vijeću radi preispitivanja ocjene. Odluka o ocjeni iz vladanja učiteljskog/nastavničkog vijeća je konačna.“

Članak 19.

U članku 78. stavak 1. mijenja se i glasi:

- „(1) Iznimno od odredbe članka 72., stavka 4. i članka 75. stavka 4. ovoga Zakona u viši razred može prijeći učenik od prvoga do trećega razreda osnovne škole koji je nakon dopunskoga rada iz članka 75. stavka 1. iz jednoga nastavnog predmeta ocijenjen ocjenom nedovoljan (1).“

Članak 20.

Članak 79. mijenja se i glasi :

- „(1) Učenik srednje škole može najviše dva puta upisati isti razred, a tijekom srednjega obrazovanja to pravo može koristiti najviše dva puta.
- (2) Učenik kojemu je opći uspjeh utvrđen ocjenom nedovoljan (1) te je upućen na ponavljanje razreda ili učenik koji se ispiše iz srednje škole prije završetka tekuće školske godine i ne stekne razrednu svjedodžbu, u sljedećoj školskoj godini taj razred upisuje po drugi puta u istome ili drugome obrazovnom programu.
- (3) Učenik koji pohađa program za stjecanje niže stručne spreme može tijekom srednjega obrazovanja ponavljati razred samo jedanput.

- (4) Iznimno, ako je tako određeno posebnim propisom, učenik može svaki razred upisati dva puta.“

Članak 21.

Članak 84. mijenja se i glasi:

- „(1) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkoga ponašanja u osnovnoj školi su opomena, ukor, strogi ukor i preseljenje u drugu školu.
- (2) Pedagoške mjere opomene i ukora iz stavka 1. ovoga članka izriču se za tekuću školsku godinu, a izrečena mjera strogoga ukora vrijedi do kraja osnovnoga odgoja i obrazovanja.
- (3) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u srednjoj školi su opomena, ukor, opomena pred isključenje i isključenje iz srednje škole.
- (4) Pedagoške mjere opomene i ukora iz stavka 3. ovoga članka izriču se za tekuću školsku godinu, a izrečena mjera opomene pred isključenje vrijedi do kraja srednjega obrazovanja.
- (5) Učenik koji je isključen, osim učenika isključenoga zbog teškog nasilničkog ponašanja, ima pravo polagati razredni ispit.
- (6) Učenik koji je isključen zbog teškog nasilničkog ponašanja gubi status redovitoga učenika.
- (7) Pedagošku mjeru opomene izriče razrednik, ukora razredno vijeće, strogoga ukora učiteljsko vijeće i opomene pred isključenje učiteljsko/nastavničko vijeće, preseljenja u drugu školu učiteljsko vijeće, a isključenja iz škole ravnatelj.
- (8) Do okončanja postupka izricanja pedagoške mjere ravnatelj može trenutačno udaljiti učenika iz odgojno-obrazovnoga procesa.
- (9) Škole su dužne provoditi pedagoške mjere poštujući učenikovu mentalnu i socijalnu zrelost, opće stanje, osjetljivost i druge okolnosti koje utječu na njegov razvoj. Pored odlučnih činjenica utvrđuju se sve činjenice učenikova razvoja, obiteljskih i drugih okolnosti u kojima živi te sve druge važne okolnosti.“

Članak 22.

U članku 86. u stavku 2. briše se tekst koji glasi „i odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

- „(3) Uvjete za način i postupak izricanja pedagoških mjera iz članka 84. ovoga Zakona propisuje ministar pravilnikom.“

Stavak 4. se briše.

Članak 23.

U članku 90. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Ako ustanova nije započela s radom u roku od dvije godine od dana davanja prethodnoga pozitivnog mišljenja iz stavka 4. ovoga članka, osnivač je dužan zatražiti novo mišljenje.“

Članak 24.

U članku 92., stavku 2. dodaje se novi podstavak koji glasi:

„– osigurana sredstva koja su ustanovi potrebna za osnivanje i početak rada“

U stavku 3. dodaje se novi podstavak koji glasi:

„– dokaz da su sredstva koja su ustanovi potrebna za osnivanje i početak rada osigurana te načinu njihova pribavljanja.“

Članak 25.

U članku 94. stavku 3. i 4. iza riječi: „akt o prestanku“ dodaju se riječi: „rada“.

Članak 26.

Članak 99. mijenja se i glasi:

- „(1) Radnici školskih ustanova su osobe koje u školskoj ustanovi imaju zasnovan radni odnos, a koje sudjeluju u odgojno-obrazovnome radu s učenicima kao i druge osobe potrebne za rad školske ustanove.
- (2) Način evidencije radnog vremena za radnike školskih ustanova iz stavka 1. ovoga članka, propisuje ministar.
- (3) Kada to zahtijevaju potrebe, o čemu odlučuje ministar, ravnatelj će radniku na prijedlog ministra i uz suglasnost radnika, omogućiti rad na poslovima vezanim uz spomenute potrebe, u/ ili izvan školske ustanove.
- (4) Za vrijeme rada na poslovima iz stavka 3. ovoga članka, koji ne može trajati dulje od godinu dana, škola može zasnovati radni odnos ugovorom na određeno vrijeme s osobom koja će zamjenjivati radnika iz stavka 3. ovoga članka na njegovim redovnim poslovima.
- (5) U slučajevima iz stavka 3. ovoga članka ministar, ravnatelj školske ustanove i radnik potpisuju sporazum kojim se uređuju međusobne obveze.
- (6) Zbog ispunjavanja posebnih potreba učenika školska ustanova može na prijedlog osnivača, a uz suglasnost Ministarstva, u odgojno-obrazovni proces uključiti pomoćnike u nastavi ili stručno komunikacijske posrednike koji nisu samostalni nositelji odgojno-obrazovne i/ili nastavne djelatnosti.
- (7) Na osobe iz stavka 6. ovoga članka ne primjenjuju se odredbe članka 107. ovoga zakona.
- (8) Načine uključivanja i obavljanja poslova pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika te uvjete koje moraju ispunjavati propisuje ministar pravilnikom.“

Članak 27.

U članku 105. stavak 6. mijenja se i glasi:

- „(6) Poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati osoba koja je stekla potrebno pedagoško-psihološko-metodičko obrazovanje od 60 ECTS bodova (u daljnjemu tekstu: pedagoške kompetencije) i:
- a) koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste ili integrirani preddiplomski i diplomski studij odgovarajuće vrste ili diplomski specijalistički stručni studij odgovarajuće vrste;
 - b) koja je završila preddiplomski sveučilišni ili stručni studij na kojem se stječe najmanje 180 ECTS bodova, ako se na natječaj ne javi osoba iz točke a) ovoga stavka.“

Stavak 16. mijenja se i glasi:

- „(16) Poslove tajnika može obavljati osoba koja je završila sveučilišni diplomski studij pravne struke ili specijalistički stručni studij javne uprave odnosno stručni studij upravne struke.“

Članak 28.

U članku 106. stavku 4. riječi: „može otkazati ugovor o radu“ zamjenjuju se riječima: „otkazat će ugovor o radu“.

Članak 29.

U članku 110. stavku 1. riječi: „stavka 15. ovog Zakona“ zamjenjuju se riječima: „stavka 14. ovoga zakona“.

Članak 30.

U članku 117. stavku 4. riječi: „Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja“ zamjenjuju se riječima: „nadležna ustanova“.

Članak 31.

Članak 126. mijenja se i glasi:

„(1) Za ravnatelja školske ustanove može biti imenovana osoba koja:

- 1) je završila studij odgovarajuće vrste za rad na radnom mjestu učitelja, nastavnika ili stručnoga suradnika u školskoj ustanovi u kojoj se imenuje za ravnatelja, a koji može biti:
 - a) sveučilišni diplomski studij ili
 - b) integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili
 - c) diplomski specijalistički stručni studij ili
 - d) četverogodišnji dodiplomski stručni studij kojim je stečena visoka stručna sprema u skladu s ranijim propisima.

- 2) ispunjava ostale uvjete propisane člankom 105. ovoga zakona uvjete za učitelja, nastavnika ili stručnog suradnika u školskoj ustanovi u kojoj se natječe za ravnatelja,
 - 3) ima najmanje 8 godina staža osiguranja u školskim ili drugim ustanovama u sustavu obrazovanja ili u tijelima državne uprave nadležnim za obrazovanje, od čega najmanje 5 godina na odgojno-obrazovnim poslovima u školskim ustanovama.
 - 4) ima licenciju za rad ravnatelja.
- (2) Osim osoba koje su završile neki od studija iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka, za ravnatelja osnovne škole može biti imenovana i osoba koja je završila integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij za učitelje ili stručni četverogodišnji studij za učitelje kojim se stječe 240 ECTS bodova.“

Članak 32.

U članku 130. a u točki 5. riječi: „opće nesposobnosti za rad“ zamjenjuju se riječima: „potpunoga gubitka radne sposobnosti“.

Članak 33.

U članku 131. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

- „(4) Osoba imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja sklapa sa školskim odborom ugovor o radu na određeno vrijeme za razdoblje u kojem će obavljati poslove vršitelja dužnosti ravnatelja.
- (5) Ako osoba imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme za poslove učitelja, nastavnika odnosno stručnoga suradnika u školskoj ustanovi na njezin će zahtjev ugovor o radu mirovati za razdoblje u kojem će obavljati poslove vršitelja dužnosti ravnatelja.“

Članak 34.

U članku 138. stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavci 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. i 11. postaju stavci 3., 4, 5., 6., 7., 8., 9. i 10.

Članak 35.

U članku 140. stavak 2. mijenja se i glasi:

- „(2) Voditelj zbirke podataka i korisnik osobnih podataka sadržanih u evidencijama iz e-Matrice je Ministarstvo. Voditelj zbirke podataka za pojedinačnu ustanovu je pojedinačna školska ustanova.“

Stavak 4. mijenja se i glasi:

- „(4) Postupak, obveze i načini te rokovi unošenja podataka u e-Maticu, ovlaštenja za pristup i korištenje podataka te sigurnost i način razmjene podataka propisuje ministar pravilnikom.“

Članak 36.

Članak 149. mijenja se i glasi.

- „(1) Nadzor nad stručno-pedagoškim radom školske ustanove obavljaju nadležne agencije.
- (2) Stručno-pedagoški nadzor obavlja se nad radom ravnatelja kao stručnoga voditelja ustanove i odgojno-obrazovnih radnika.
- (3) Stručno-pedagoški nadzor obavlja se uvidom u pedagošku dokumentaciju, godišnji plan i program rada škole, školski kurikulum, ostvarivanje nastavnih planova i programa, izvođenje nastave i organizaciju rada.“

Članak 37.

U članku 151. stavku 1. dodaje se novi podstavak koji glasi:

„ako nenamjenski troši financijska sredstva (članak 150.)“.

Članak 38.

Članak 159. briše se.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 39.

- (1) Osoba zatečena na dužnosti ravnatelja na dan stupanja na snagu ovoga Zakona koja ne ispunjava uvjete za ravnatelja propisane člankom 126. stavkom 1. podstavkom 1. ili člankom 126. stavkom 2. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, nastaviti će obnašati tu dužnost do isteka mandata, osim u slučaju kada joj prije isteka mandata ugovor o radu ravnatelja prestaje sukladno članku 130. a točki 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, na kraju školske godine u kojoj je navršila šezdeset pet godina života i petnaest godina mirovinskoga staža.
- (2) Iznimno, osoba iz stavka 1. ovoga članka, koja je imenovana za ravnatelja školske ustanove prije 24. srpnja 2010. godine, nastaviti će obnašati tu dužnost do isteka mandata, prema odredbi članka 12. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 92/10).
- (3) Iznimno, osoba iz st. 1. ovoga članka koja je imenovana za ravnatelja školske ustanove prije 24. srpnja 2010. godine može ravnopravno sudjelovati u sljedećemu natječajnom postupku za izbor ravnatelja, osim ako je navršila šezdeset pet godina života i petnaest godina mirovinskoga staža.

Članak 40.

- (1) Pravilnike i programe propisane ovim zakonom ministar će donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.
- (2) Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 5. stavka 3. ovoga zakona, način i rokove polaganja razlikovnih odnosno dopunskih ispita utvrđuje nastavničko vijeće.

(3) Do stupanja na snagu pravilnika iz članka 22. ovoga zakona primjenjuju se pedagoške mjere sukladno odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Narodne novine, broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10-ispravak, 90/11, 16/12, 86/12 i 94/13).

Članak 41.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim dijela članka 31., koji se odnosi na licenciju za rad ravnatelja, koji stupa na snagu 31. prosinca 2016. godine.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. mijenja se članak 9. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (u daljnjem tekstu: Zakon) te se njime propisuje što obuhvaća mrežu školskih ustanova i kako se ona ustrojava te se definira dostupnost i racionalni ustroj upisnih područja.

Člankom 2. mijenja se članak 9. Zakona tako da propisuje kako mrežu školskih ustanova planiraju osnivači, a mrežu školskih ustanova za područje Republike Hrvatske donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministarstva nadležnog za obrazovanje (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Člankom 3. mijenja se članak 22. Zakona. Stavcima 1. i 2. propisuje se da se redoviti učenici upisuju u prvi razred srednje škole u dobi do 17 godina, a iznimno i stariji učenici: učenik stariji od 17 godina do 18. godine života uz odobrenje školskoga odbora, a učenik stariji od 18 godina uz odobrenje Ministarstva. Za razliku od dosadašnje odredbe ovom izmjenom omogućen je upis u 1. razred srednje škole i učenicima starijim od 18 godina, a o opravdanosti takvog upisa u svakom pojedinom slučaju odlučivat će Ministarstvo. S obzirom na to da je još prošle godine započeo postupak upisa učenika u srednje škole uz pomoć NISpuSŠ-a, stavkom 3. propisuje se da se prijave i upis u prve razrede srednjih škola provode uz pomoć Nacionalnoga informacijskog sustava prijave i upisa u srednje škole (NISpuSŠ), osim u posebnim slučajevima propisanim odlukom o upisu. Stavcima 4., 5. i 6. propisuje se kako pravo upisa u prvi razred srednje škole imaju svi kandidati nakon završenoga osnovnog obrazovanja, pod jednakim uvjetima u sklopu broja utvrđenog odlukom o upisu koju za svaku školsku godinu donosi ministar nadležan za obrazovanje (u daljnjemu tekstu: ministar). Strukturu razrednih odjela i broj učenika po programima, koja je sastavni dio odluke o upisu, za svoje područje planiraju osnivači u suradnji sa srednjim školama. Stavkom 7. propisuje se kako elemente i kriterije za izbor kandidata za upis u prvi razred srednje škole za sve vrste srednjih škola propisuje ministar pravilnikom. Propisivanjem temelja za donošenje pravilnika kojim će se propisati elementi i kriteriji za izbor kandidata za upis u prvi razred srednje škole osigurat će se kontinuiranost kriterija za upis u prvi razred srednje škole za sve vrste srednjih škola, a koji se neće mijenjati svake godine. Za razliku od dosadašnje obveze objavljivanja natječaja za upis učenika u prvi razred srednje škole u dnevnome tisku, stavkom 8. propisuje se obveza objavljivanja natječaja na mrežnim stranicama i oglasnim pločama škola i osnivača.

Člankom 4. mijenja se članak 23. Zakona te se njime propisuje da redoviti učenik može tijekom obrazovanja promijeniti upisani program u istoj ili drugoj školi odnosno prijeći iz jedne škole u drugu koja ostvaruje isti obrazovni program najkasnije do početka drugog polugodišta. Na zahtjev učenika odluku o promjeni programa u istoj ili drugoj školi odnosno odluku o prelasku u drugu školu donosi nastavničko/učiteljsko vijeće vodeći računa o tome da odluka ne utječe na kvalitetu odgojno-obrazovnoga procesa uz pridržavanje propisanih pedagoških standarda. Promjena programa može se uvjetovati polaganjem razlikovnih i/ili dopunskih ispita, a sadržaj razlikovnih odnosno dopunskih ispita te način i rokove polaganja ispita određuje nastavničko vijeće. Škola iz koje učenik odlazi izdaje prijepis ocjena i ispisuje učenika u roku od sedam dana od dana primitka obavijesti o upisu učenika u drugu školu.

Učeniku prvoga razreda srednje škole može se omogućiti promjena upisanoga programa odnosno upis u drugu školu koja ostvaruje isti obrazovni program ako učenik ima jednak ili veći broj bodova potrebnih za upis od posljednjeg učenika upisanog u taj program u toj školskoj godini. Iznimno, ako škola nakon završetka upisnoga postupka nije popunila sva slobodna upisna mjesta predviđena odlukom o upisu i strukturom upisa, učeniku prvoga razreda srednje škole može se omogućiti promjena programa u istoj ili drugoj školi odnosno upis u drugoj školi koja ostvaruje isti obrazovni program i s manjim brojem bodova. Ako se učenik preseli iz jednog mjesta u drugo, škola koja ostvaruje isti obrazovni program u drugome mjestu dužna je upisati učenika i nakon prvog polugodišta. Nakon prvog polugodišta škola je dužna upisati i učenika kojem je izrečena pedagoška mjera preseljenja u drugu školu. Kada učenik prekine srednje obrazovanje, škola ga može upisati ako prekid obrazovanja nije bio dulji od dvije školske godine, o čemu odluku donosi nastavničko vijeće.

Člankom 5. mijenja se članak 24. te se njime propisuje kako učenik koji je stekao nižu stručnu spremu i koji ima pravo steći srednju stručnu spremu nastavljanjem obrazovanja ili polaganjem ispita, kao i učenik koji je završio obrazovni program u trajanju od tri godine, može u roku od dvije godine (za razliku od dosadašnjeg roka od godine dana), od dana završetka strukovnoga programa nastaviti školovanje u statusu redovitoga učenika. Ostvarivanje nastavka obrazovanja uvjetuje se polaganjem razlikovnih odnosno dopunskih ispita. Uvjete i načine nastavka obrazovanja za višu razinu kvalifikacije propisuje ministar pravilnikom.

Člankom 6. propisuje se brisanje članka 25. Zakona jer je sadržaj članka u izmijenjenome obliku integriran u članak 23. Zakona.

Člankom 7. mijenja se članak 27. stavak 3. Zakona te se njime propisuje da učenik može prestati pohađati izborni predmet nakon pisanoga zahtjeva roditelja učenika koji se mora dostaviti učiteljskom odnosno nastavničkom vijeću nakon završetka nastavne godine, a najkasnije do 15. kolovoza tekuće godine za sljedeću školsku godinu te da učenik srednje škole izborni predmet koji je prestao pohađati mora zamijeniti drugim izbornim predmetom.

Člankom 8. dopunjuje se članak 27. a stavak 2. Zakona riječima: „uz uvjet da je na provjeri znanja utvrđena mogućnost uključivanja u nastavu toga stranog jezika“, čime se propisuje da je učeniku koji zbog prelaska u drugu osnovnu školu nastavlja školovanje u osnovnoj školi koja ne izvodi nastavu stranoga jezika koju je učenik do prelaska u tu školu pohađao, osnovna škola u kojoj učenik nastavlja školovanje dužna omogućiti promjenu stranoga jezika koji će biti prvi strani jezik samo ako je na provjeri znanja utvrđena mogućnost uključivanja u nastavu toga stranog jezika. U slučaju da se na provjeri znanja utvrdi da se učenik ne može uključiti u nastavu toga stranog jezika, škola mu je dužna omogućiti pohađanje stranoga jezika u drugoj osnovnoj školi.

Člankom 9. mijenja se članak 28. stavak 4. podstavak 7. Zakona na način da se riječ: „detaljan“ zamjenjuje riječju: „okvirni“, čime se propisuje da se školskim kurikulumom, uz ostalo, utvrđuje okvirni troškovnik aktivnosti, programa i/ili projekta. U istom stavku Zakona mijenja se i podstavak 8. tako da se propisuje kako se školskim kurikulumom utvrđuje način praćenja školskoga kurikuluma. Stavak 5. Zakona mijenja se tako da se njime propisuje kako

je rok za donošenje školskoga kurikuluma 30. rujna tekuće godine. Stavci 6. i 7. Zakona se brišu jer je njihov sadržaj integriran u novi stavak 9. koji određuje da školski kurikulum i godišnji plan i program moraju biti objavljeni na mrežnim stranicama škole u skladu s propisima koji se odnose na zaštitu osobnih podataka. Stavkom 8. Zakona propisuje se obveza škola da Ministarstvu do 5. listopada tekuće godine dostave elektroničkim putem godišnji plan i program te školski kurikulum. Uz to, ovim izmjenama usklađuje se i numeracija stavaka u članku 28. Zakona.

Člankom 10. dopunjuje se članak 30. a Zakona novim stavkom 3. koji propisuje da su programi nacionalne skupine predmeta (Priroda i društvo, Hrvatski jezik, Povijest i Geografija) obvezni za učenike koji su hrvatski državljani, a učenici koji imaju strano državljanstvo mogu ih pohađati kao izborne predmete u osnovnoj školi odnosno kao fakultativne predmete u srednjoj školi. Nastavu nacionalne skupine predmeta izvode hrvatski učitelji/nastavnici na hrvatskome jeziku, a programe nacionalne skupine predmeta donosi ministar.

Člankom 11. mijenja se članak 53. stavak 2. Zakona te se njime propisuje da će se u osnovnoj školi u kojoj zbog nedovoljnog broja učenika nije moguće ustrojiti razredni odjel od učenika istog razreda, ustrojiti kombinirani razredni odjel učenika razredne nastave i/ili kombinirani razredni odjel predmetne nastave.

Člankom 12. mijenja se članak 58. Zakona te se njime propisuje kako školski ili domski odbor nakon provedene rasprave na učiteljskom odnosno nastavničkom odnosno odgajateljskom vijeću donosi etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u školskoj ustanovi, a kućni red donosi nakon provedene rasprave na učiteljskom odnosno nastavničkom odnosno odgajateljskom vijeću te vijeću roditelja i vijeću učenika.

Člankom 13. dopunjuje se Zakon novom odredbom sadržanom u članku 65. a koja propisuje kako se za učenike s poremećajima u ponašanju provodi odgojno-obrazovni tretman produženoga stručnog postupka te da ministar pravilnikom propisuje način provođenja tog postupka.

Člankom 14. dopunjuje se članak 66. stavak 1. Zakona novim podstavkom koji propisuje da je izrečena pedagoška mjera isključenja zbog teškoga nasilničkog ponašanja jedan od načina prema kojem učenik srednje škole gubi status redovitoga učenika.

Člankom 15. dopunjuje se članak 69. Zakona stavkom 3. kojim se propisuje da se prijevoz organizira od najbliže postaje međumjesnoga prijevoza do škole i obrnuto, a u slučaju da međumjesni prijevoz nije organiziran, polazišnu točku utvrđuje osnivač.

Člankom 16. mijenja se članak 73. stavak 1. Zakona te se njime propisuje da učitelj odnosno nastavnik nastavnoga predmeta na osnovi praćenja i ocjenjivanja tijekom nastavne godine utvrđuje zaključnu ocjenu iz nastavnoga predmeta, a ocjenu iz vladanja razredno vijeće na prijedlog razrednika.

Člankom 17. mijenja se članak 75. Zakona. Člankom 75. stavicima 1., 2. i 3. Zakona propisuje se dužnost škole da učeniku koji na kraju nastavne godine ima ocjenu nedovoljan

(1) iz najviše dva nastavna premeta organizira pomoć u učenju i nadoknađivanju znanja u sklopu dopunskoga rada koji je učenik dužan pohađati te da trajanje toga dopunskog rada utvrđuje učiteljsko odnosno nastavničko vijeće po nastavnim predmetima, a ono ne može biti kraće od 10 i dulje od 20 sati po nastavnome predmetu. U slučaju da učenik tijekom dopunskoga rada ostvari očekivane rezultate, učitelj odnosno nastavnik zaključuje mu prolaznu ocjenu. Stavci 4., 5., 6. i 7. istog članka Zakona propisuju da će se učenik od četvrtoga do osmoga razreda osnovne škole i učenik srednje škole kojem nakon dopunskoga rada nije zaključena prolazna ocjena, uputiti na popravni ispit koji se održava krajem školske godine, a najkasnije do 25. kolovoza tekuće godine te da se popravni ispit polaže pred ispitnim povjerenstvom koje imenuje ravnatelj.

Člankom 18. mijenja se članak 76. Zakona te se njime propisuje da učenik ili njegov roditelj koji nije zadovoljan zaključenom ocjenom iz pojedinoga nastavnog predmeta ima pravo u roku od dva dana od završetka nastavne godine podnijeti zahtjev učiteljskom odnosno nastavničkom vijeću radi polaganja ispita pred povjerenstvom koje čine tri člana koje određuje učiteljsko odnosno nastavničko vijeće. Način polaganja ispita pred povjerenstvom uređuje se statutom škole. Ako učenik na ispitu pred povjerenstvom bude ocijenjen prolaznom ocjenom, ta se ocjena smatra konačnom. U slučaju da učenik na ispitu pred povjerenstvom bude ocijenjen ocjenom nedovoljan, učenik se upućuje na dopunski rad. Učenik ili roditelj koji nije zadovoljan ocjenom iz vladanja može u roku od dva dana podnijeti zahtjev učiteljskom odnosno nastavničkom vijeću radi preispitivanja ocjene. Odluka iz vladanja koju donosi učiteljsko odnosno nastavničko vijeće nakon preispitivanja ocjene je konačna.

Člankom 19. mijenja se članak 78. stavak 1. Zakona radi usklađivanja s izmijenjenim odredbama članka 75. Zakona.

Člankom 20. mijenja se članak 79. Zakona koji stavkom 1. propisuje da učenik srednje škole može najviše dva puta upisati isti razred te da tijekom srednjeg obrazovanja to pravo može koristiti najviše dva puta. Stavkom 2. propisuje se da učenik kojemu je opći uspjeh utvrđen ocjenom nedovoljan (1) te je upućen na ponavljanje razreda ili učenik koji se ispiše iz srednje škole prije završetka tekuće školske godine i ne stekne razrednu svjedodžbu, u sljedećoj školskoj godini taj razred upisuje drugi put u istom ili drugom obrazovnom programu. Stavkom 3. propisuje se da učenik koji pohađa program za stjecanje niže stručne spreme može tijekom srednjega obrazovanja ponavljati razred samo jedanput, a stavkom 4. propisana je iznimka u skladu s kojom učenik može svaki razred upisati dva puta, ako je tako određenom posebnim popisom.

Člankom 21. mijenja se članak 84. Zakona koji propisuje izricanje pedagoških mjera učenicima osnovnih i srednjih škola. Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u osnovnoj školi su opomena, ukor, strogi ukor i preseljenje u drugu školu. Pedagoške mjere opomene i ukora izriču se za tekuću školsku godinu, a izrečena mjera strogog ukora vrijedi do kraja osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja. Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u srednjoj školi su opomena, ukor, opomena pred isključenje i isključenje iz srednje škole. Pedagoške mjere opomene i ukora izriču se za tekuću školsku godinu, a izrečena mjera opomene pred

isključenje vrijedi do kraja srednjeg obrazovanja. Učenik koji je isključen, osim učenika isključenog zbog teškoga nasilničkog ponašanja, ima pravo polagati razredni ispit. Učenik koji je isključen zbog teškoga nasilničkog ponašanja gubi status redovitoga učenika. Pedagošku mjeru opomene izriče razrednik, ukora razredno vijeće, strogoga ukora učiteljsko vijeće i opomene pred isključenje učiteljsko odnosno nastavničko vijeće, preseljenja u drugu školu učiteljsko vijeće, a isključenja iz škole ravnatelj. Do okončanja postupka izricanja pedagoške mjere ravnatelj može trenutačno udaljiti učenika iz odgojno-obrazovnoga procesa. Škole su dužne provoditi pedagoške mjere poštujući učenikovu mentalnu i socijalnu zrelost, opće stanje, osjetljivost i druge okolnosti koje utječu na njegov razvoj. Uz odlučne činjenice utvrđuju se sve činjenice vezane uz učenikov razvoj, obiteljske i druge okolnosti u kojima živi te sve druge važne okolnosti.

Člankom 22. mijenja se članak 86. stavak 2. i 3. Zakona i briše se stavak 4. istoga članka Zakona radi usklađivanja s izmijenjenim odredbama članka 84. Zakona te se propisuje mogućnost donošenja pravilnika o pedagoškim mjerama.

Člankom 23. dopunjuje se članak 90. Zakona stavkom 5. koji propisuje obvezu osnivača da u slučaju kada ustanova za čije je osnivanje Ministarstvo dalo prethodno pozitivno mišljenje nije započela s radom u roku od dvije godine od dana davanja tog mišljenja, zatraži od Ministarstva novo pozitivno mišljenje vezano uz programsku opravdanost, zahtjeve dostupnosti, racionalnost i druge relevantne pokazatelje opravdanosti osnivanja školske ustanove.

Člankom 24. dopunjuje se članak 92. Zakona. U stavku 2. dodaje se novi podstavak koji propisuje da je jedan od uvjeta za početak rada školske ustanove i osiguravanje sredstava koja su ustanovi potrebna za osnivanje i početak rada. U stavku 3. dodaje se novi podstavak koji propisuje da se zahtjevu koji privremeni ravnatelj školske ustanove podnosi Ministarstvu radi dobivanja rješenja kojim se ustanovi odobrava početak rada, prilaže i dokaz da su sredstva koja su ustanovi potrebna za osnivanje i početak rada osigurana te dokaz o načinu njihova pribavljanja.

Člankom 25. dopunjuje se članak 94. stavak 3. i 4. Zakona riječima: „rada“, kako bi se objasnilo da je riječ o aktu o prestanku rada školske ustanove.

Člankom 26. mijenja se članak 99. Zakona tako da se stavkom 1. propisuje da će ravnatelj omogućiti radniku, kada to zahtijevaju potrebe, na prijedlog ministra i uz suglasnost radnika, rad na poslovima povezanim sa spomenutim potrebama u školskoj ustanovi ili izvan nje. Za vrijeme rada na tim poslovima, koji ne može trajati dulje od godinu dana, škola može, ako su za to osigurana sredstva u proračunu, zasnovati radni odnos ugovorom na određeno vrijeme s osobom koja će zamjenjivati navedene osobe u njihovim redovitim poslovima. U slučajevima iz st. 1. ovoga članka ministar, ravnatelj školske ustanove i radnik potpisuju sporazum kojim se uređuju međusobne obveze. Također, stavkom 6. propisuje se da zbog ispunjavanja posebnih potreba učenika školska ustanova može na prijedlog osnivača, a uz suglasnost Ministarstva, u odgojno-obrazovni proces uključiti pomoćnike u nastavi ili stručne komunikacijske posrednike koji nisu samostalni nositelji odgojno-obrazovne i/ili nastavne djelatnosti. Navedene osobe ne zapošljavaju se u skladu s odredbama članka 107. Zakona koje

propisuju način zasnivanja radnoga odnosa radnika u školskim ustanovama. Načine uključivanja i obavljanja poslova pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika te uvjete koje moraju ispunjavati propisuje ministar pravilnikom.

Člankom 27. mijenjaju se stavci 6. i 16. u članku 105. Zakona. Ne mijenjajući uvjete koje moraju ispunjavati učitelji predmetne nastave u osnovnoj školi, odredba stavka 6. formulirana je tako da nedvojbeno propisuje da sve osobe koje obavljaju poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi, neovisno o stečenoj razini obrazovanja, moraju imati potrebno pedagoško-psihološko-metodičko obrazovanje od 60 ECTS bodova. Stavkom 16. propisuje se da osim osoba koje su završile sveučilišni diplomski studij pravne struke odnosno stručni studij upravne struke, poslove tajnika školske ustanove može obavljati i osoba koja je završila specijalistički stručni studij javne uprave.

Člankom 28. mijenja se članak 106. stavak 4. Zakona tako da se njime propisuje kako će osobi u radnome odnosu u školskoj ustanovi koja je pravomoćno osuđena za neko od kaznenih djela iz članka 106. stavka 1. i 2. Zakona, školska ustanova kao poslodavac otkazati ugovor o radu bez obveze pridržavanja propisanoga ili ugovorenoga otkaznog roka izvanrednim otkazom ugovora o radu, u roku od 15 dana od dana saznanja za pravomoćnu osudu, a nakon proteka tog roka redovitim otkazom ugovora o radu uvjetovanim skrivljenim ponašanjem radnika poslodavac će istodobno uz otkazivanje ugovora o radu od radnika zahtijevati da odmah prestane raditi tijekom otkaznoga roka. Dosadašnja odredba propisivala je da osobi pravomoćno osuđenoj za neko od navedenih kaznenih djela školska ustanova može otkazati ugovor o radu izvanrednim otkazom ugovora o radu ili redovitim otkazom ugovora o radu uvjetovanim skrivljenim ponašanjem radnika, čime su školske ustanove bile u dvojbi kako tumačiti riječ može - na način koji im kao poslodavcima daje mogućnost odlučivanja hoće li ili neće radniku otkazati ugovor o radu ili da navedenim radnicima moraju otkazati ugovor o radu izvanrednim otkazom ili redovitim otkazom uvjetovanim skrivljenim ponašanjem radnika. Stavcima 1. i 2. istog članka Zakona onemogućeno je zasnivanje radnoga odnosa u školskim ustanovama osobama pravomoćno osuđenim za neko od kaznenih djela koja su navedena u tim odredbama Zakona, a stavak 3. istog članka Zakona onemogućava zapošljavanje i osoba protiv kojih je još uvijek u tijeku kazneni postupak za neko od tih kaznenih djela. Stoga se i ovim izmjenama predlaže jasno propisivanje obveze otkazivanja ugovora o radu radnicima školskih ustanova koji su pravomoćno osuđeni za kaznena djela koja su propisana kao zapreka za rad u školskim ustanovama.

Člankom 29. mijenja se članak 110. stavak 1. Zakona radi usklađenja numeracije članaka.

Člankom 30. mijenja se članak 117. stavak 4. Zakona te se njime propisuje da postupak licenciranja provodi nadležna ustanova.

Člankom 31. mijenja se odredba članka 126. Zakona te se propisuje da za ravnatelja školske ustanove može biti imenovana osoba koja je završila studij odgovarajuće vrste za rad na radnome mjestu učitelja, nastavnika ili stručnoga suradnika u školskoj ustanovi u kojoj se imenuje za ravnatelja, a koji može biti: sveučilišni diplomski studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili diplomski specijalistički stručni studij ili četverogodišnji dodiplomski stručni studij kojim je stečena visoka stručna sprema u skladu s

ranijim propisima; koja ispunjava ostale uvjete propisane člankom 105. ovoga zakona kao što su uvjeti za učitelja, nastavnika ili stručnog suradnika u školskoj ustanovi u kojoj se natječe za ravnatelja; koja ima najmanje osam (8) godina staža osiguranja u školskim ili drugim ustanovama u sustavu obrazovanja ili u tijelima državne uprave nadležnim za obrazovanje, od čega najmanje pet (5) godina na odgojno-obrazovnim poslovima u školskim ustanovama i koja ima licenciju za rad ravnatelja. Osim osoba koje su završile neki od navedenih studija, za ravnatelja osnovne škole može biti imenovana i osoba koja je završila integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij za učitelje ili stručni četverogodišnji studij za učitelje kojim se stječe 240 ECTS bodova.

Člankom 32. mijenja se članak 130.a točka 5. Zakona radi usklađivanja s novom terminologijom iz propisa radnog prava.

Člankom 33. dopunjuje se članak 131. Zakona stavcima 4. i 5. koji propisuju kako osoba imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja sklapa sa školskim odborom ugovor o radu na određeno vrijeme za razdoblje u kojem će obavljati poslove vršitelja dužnosti ravnatelja. Ako osoba imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme za poslove učitelja, nastavnika odnosno stručnog suradnika u školskoj ustanovi, na zahtjev te osobe ugovor o radu mirovat će za razdoblje u kojem će obavljati poslove vršitelja dužnosti ravnatelja.

Člankom 34. briše se članak 138. stavak 3. Zakona koji propisuje da učenik na kraju prvog polugodišta dobiva pisano izvješće o postignutom uspjehu iz nastavnih predmeta i o vladanju i usklađuje se numeracija stavaka.

Člankom 35. mijenjaju se odredbe članka 140. stavka 2. i 4. Zakona tako da se njima propisuje da je Ministarstvo voditelj zbirke podataka i korisnik osobnih podataka sadržanih u evidencijama iz e-Matice, a voditelj zbirke podataka za pojedinu ustanovu je pojedinačna školska ustanova. Postupak, obveze, načine te rokove za unošenje podataka u e-Maticu, ovlaštenja za pristup i korištenje podataka te sigurnost i način razmjene podataka propisuje ministar pravilnikom.

Člankom 36. mijenja se članak 149. Zakona te propisuje da nadzor nad stručno-pedagoškim radom školske ustanove obavljaju nadležne agencije. Stručno-pedagoški nadzor obavlja se nad radom ravnatelja kao stručnog voditelja ustanove i odgojno-obrazovnih radnika. Stručno-pedagoški nadzor obavlja se uvidom u pedagošku dokumentaciju, godišnji plan i program rada škole, školski kurikulum, ostvarivanje nastavnih planova i programa, izvođenje nastave i organizaciju rada.

Člankom 37. dopunjuje se članak 151. stavak 1. podstavkom 11. koji propisuje da će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 10.000 kuna kazniti za prekršaj školska ustanova ako nenamjenski troši sredstva.

Člankom 38. brišu se odredbe članka 159. Zakona koje propisuju: da će osoba imenovana za ravnatelja školske ustanove sukladno odredbama Zakona o osnovnom školstvu (Narodne novine, broj 59/90., 26/93., 27/93., 29/94., 7/96., 59/01., 114/01. i 76/05.) i Zakona o

srednjem školstvu (Narodne novine, broj 19/92., 26/93., 27/93., 50/95., 59/01., 114/01. i 81/05.), koja se na dan stupanja na snagu ovoga zakona zatekne na dužnosti ravnatelja, nastaviti obnašati tu dužnost do isteka mandata, a najkasnije do stupanja na snagu odredbi članka 126. ovoga zakona, da osobi koja je nakon stupanja na snagu ovoga zakona imenovana za ravnatelja školske ustanove, a koja se na dan stupanja na snagu odredbi članka 126. ovoga zakona zatekne na dužnosti ravnatelja, mandat ravnatelja prestaje danom stupanja na snagu odredbi članka 126. ovoga zakona; da navedenim osobama prestankom mandata prestaje i ugovor o radu ravnatelja; da su školski odbori od 1. siječnja 2015. do 1. veljače 2015. dužni započeti natječajne postupke za imenovanje ravnatelja u skladu s odredbama članka 126. ovoga zakona te da će do završetka natječajnih postupaka za imenovanje ravnatelja poslove ravnatelja obavljati vršitelji dužnosti ravnatelja.

Članak 39. stavak 1. propisuje da će osoba zatečena na dužnosti ravnatelja na dan stupanja na snagu ovoga zakona koja ne ispunjava uvjete za ravnatelja propisane člankom 126. stavkom 1. podstavkom 1. ili člankom 126. stavkom 2. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, nastaviti obnašati tu dužnost do isteka mandata, osim u slučaju kada joj prije isteka mandata ugovor o radu ravnatelja prestaje sukladno članku 130. a točki 3. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi na kraju školske godine u kojoj je navršila šezdeset pet godina života i petnaest godina mirovinskog staža. Stavkom 2. propisuje se iznimka za osobe iz stavka 1. ovoga članka, koje su imenovane za ravnatelja školske ustanove prije 24. srpnja 2010. godine, čime im se omogućava nastavak obnašanja dužnosti i do isteka mandata, prema odredbi članka 12. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 92/10). Stavk 3. propisuje da osoba iz stavka 1. ovoga članka koja je imenovana za ravnatelja školske ustanove prije 24. srpnja 2010. godine iznimno može ravnopravno sudjelovati u sljedećem natječajnom postupku za izbor ravnatelja, osim ukoliko je ispunila uvjete za starosnu mirovinu. Na navedeni se način svim učiteljima, bez obzira na razinu obrazovanja, omogućuje pravo na obnašanje dužnosti ravnatelja u osnovnoj školi.

Članak 40. stavak 1. propisuje da će pravilnike i programe propisane ovim zakonom ministar donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona. Stavak 2. propisuje da će do stupanja na snagu pravilnika koji će propisati uvjete i načine nastavka obrazovanja za višu razinu kvalifikacije, način i rokove polaganja razlikovnih odnosno dopunskih ispita utvrđivati nastavničko vijeće. Stavak 3. propisuje da će se do stupanja na snagu pravilnika iz članka 22. ovoga zakona primjenjivati pedagoške mjere sukladno odredbama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 87/08, 86/09, 92/10, 105/10-ispravak, 90/11, 16/12, 86/12 i 94/13).

Članak 41. propisuje da ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim odredbe članka 126. stavka 1. podstavka 4. koja stupa na snagu 31. prosinca 2016. godine.